

Вих. № 251/2019/13
від 7 лютого 2019 року

Прем'єр-міністру України
пану Гройсману В.Б.

Щодо розвитку сфери охорони здоров'я

Шановний Володимире Борисовичу!

Європейська Бізнес Асоціація засвідчує Вам свою глибоку повагу. Ми хотіли б висловити свою позицію щодо ситуації, що може призвести до дестабілізації процесів реформування в сфері охорони здоров'я, та надію на Вашу подальшу беззаперечну підтримку, що була представлена на Урядовому порталі¹ 6 лютого 2019 року.

Наразі, як загальновідомо, питання пов'язане із низкою судових справ проти активної, спрямованої на впровадження реформ частини посадових осіб профільних державних органів у сфері охорони здоров'я.

Приводом до акцентування нашої позиції стала остання ситуація із призупиненням повноважень В.о. Міністра охорони здоров'я України (надалі – В.о. Міністра). Звертаємо Вашу увагу, що цьому також передувала низка інших неоднозначних подій, що, за нашою інформацією, мали ознаки тиску як на співробітників Міністерства охорони здоров'я України (надалі – МОЗ України), так і ДП «Державний експертний центр МОЗ України».

На жаль, маємо констатувати, що відсторонення В.о. Міністра від виконання своїх службових обов'язків відбулось у період активного опрацювання низки питань, які мають, на наше переконання, стратегічне значення для зрушень у сфері охорони здоров'я. Відтак, вважаємо, що нині з'являються ризики блокування розпочатої роботи за різними напрямками. Об'єктивна відсутність можливості оперативної координації і пріоритетного спрямування керівництвом МОЗ України поточної роботи за різними напрямками, офіційних розпоряджень на базі оцінки проміжних результатів роботи всередині МОЗ України може призвести до неможливості, за необхідності, вчасно скоригувати дії і отримати бажані результати.

Сфера охорони здоров'я характеризується великою кількістю складових. Оскільки сьогодні процеси реформування започатковані паралельно за декількома взаємопов'язаними напрямками, кожен з яких є значущим для держави, можливість продовження сталої, послідовної та вчасно керованої роботи є запорукою успіху.

Ми вдячні, що позиція Кабінету Міністрів України (надалі – Уряд України) свідчить про підтримку процесів трансформації в сфері охорони здоров'я, які нині відбуваються. Зі своєї сторони, ми також підтверджуємо свою підтримку низці перетворень та сподіваємось, що вони продовжаться.

¹ <https://www.kmu.gov.ua/ua/news/ataka-na-komandu-moz-namagannya-povernuti-ukrayinu-do-prirvi-z-minulogo-volodimir-grojsman>.

Звертаємо увагу на основні напрямки, зазначені нижче, що потребують продовження експертного опрацювання, яке відбувається нині, розробки механізмів втілення нових практик і, відповідно, змін до чинного законодавства. Для цих та інших процесів, на нашу думку, має бути забезпечена можливість безперешкодного втілення управлінської функції зі сторони МОЗ України:

1. Подальша розбудова реформи фінансування на рівні вторинної ланки медичного обслуговування населення. Гальмування роботи за цим напрямком призвело б до нівелювання перших корисних результатів, що вже отримані на первинній ланці.

2. Продовження роботи над вдосконаленням стратегії застосування Національного переліку основних лікарських засобів в Україні, розвитком напрямку НТА (Health Technology Assessment), програми відшкодування вартості лікарських засобів населенню. Ця робота являє собою комплексну задачу і потребує перехресного контролю і узгодження із паралельно започаткованими процесами. Тому роль керівництва МОЗ України, на нашу думку, в цьому контексті є очевидною.

3. Продовження роботи над реформуванням системи державних закупівель ліків та медичних виробів, запуск повноцінної роботи ДП «Медичні закупівлі України» із застосуванням найкращих практик міжнародних закупівельних організацій, які довели свою ефективність. Як загальновідомо, ця робота має терміни, продиктовані об'єктивними реаліями. Її гальмування або недостатнє опрацювання нівелювало б позитивні зміни щодо забезпечення ліками населення України за державні кошти, що вже були досягнуті раніше.

Тож, мінімізація зовнішніх перешкод і забезпечення державою можливостей для продовження ефективної роботи за вище окресленими напрямками, перелік яких не є вичерпним, з метою отримання корисних результатів вже у період 2019-2020 рр. важко переоцінити.

Крім того, звертаємо Вашу увагу, що від ступеню організації роботи всередині МОЗ України залежить вчасне підписання і опублікування наказів МОЗ України про реєстрацію/перереєстрацію лікарських засобів та внесення змін до реєстраційних матеріалів, наказів МОЗ України про проведення клінічних випробувань лікарських засобів, а також активізація у 2019 році роботи над такими пріоритетними для фармацевтичного і медичного секторів питаннями як вдосконалення законодавства в сфері експертизи реєстраційних матеріалів, гармонізація законодавства в сфері клінічних досліджень та опрацювання актуальних питань для розвитку сфери медичних виробів.

Також, звертаємо Вашу увагу, що від можливості підписання документів керівництвом МОЗ України безпосередньо залежить доступність лікарських засобів, які вже закуплені, та тих, що мають бути закуплені за кошти державного бюджету 2019 року. На наше переконання, будь-яких ризиків, що могли б свідчити про порушення стабільності роботи МОЗ України щодо доступності лікарських засобів для пацієнтів, які їх потребують, виникати не повинно.

Підсумовуючи вищезазначене, а також враховуючи, що до основних пріоритетних напрямків реформування у середньостроковій перспективі Урядом України була включена також медична реформа², ми очікуємо, що і надалі дії Уряду України доведуть підтримку визначеному пріоритету, а можливості уникнення бар'єрів на шляху реформ будуть використані ефективно та в межах законодавства України.

З повагою,

Ганна Дерев'яно
Виконавчий директор

² <https://www.kmu.gov.ua/ua/diyalnist/programa-diyalnosti-uryadu/serednostrokovij-plan-prioritetnih-dij-uryadu-do-2020-roku-ta-plan-prioritetnih-dij-uryadu-na-2017-rik>.